

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΩΝ

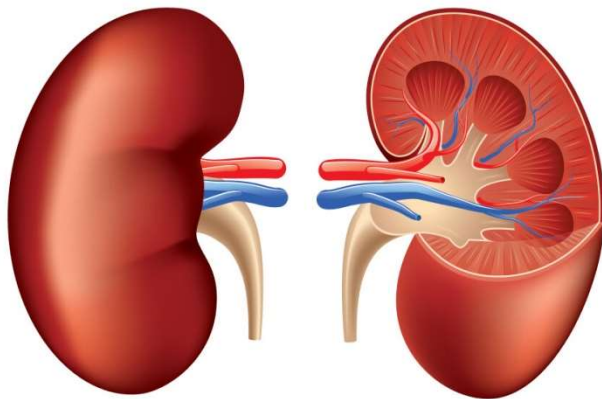
Ειδική Επιστημονική Επιτροπή Μεταμόσχευσης
Νεφρικών Μοσχευμάτων

Απόφαση ΔΣ ΕΟΜ

26.11.2024

*Εθνικά Κριτήρια Ένταξης στο Εθνικό Μητρώο Υποψηφίων Ληπτών &
Κατανομής Νεφρικών Μοσχευμάτων*

(ν. 5034/2023)

Αθήνα, Νοέμβριος 2024

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	1
1. ΕΘΝΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΛΗΠΤΩΝ (ΕΜΥΛ) ΝΕΦΡΙΚΩΝ ΜΟΣΧΕΥΜΑΤΩΝ	6
1.1 Προϋποθέσεις Εγγραφής στο ΕΜΥΛ	6
1.2 Ειδικές Εξαιρέσεις από τις Προϋποθέσεις Εγγραφής στο ΕΜΥΛ.....	6
2. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΝΕΦΡΙΚΩΝ ΜΟΣΧΕΥΜΑΤΩΝ.....	8
2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Ή ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΤΟ ΕΜΥΛ..	8
2.1.1. Ομάδα Αίματος	8
2.1.2. Ιστοσυμβατότητα HLA.....	9
2.1.3. Χρόνος Αναμονής	9
2.1.4 Ηλικιακή Συσχέτιση	10
2.2. ΕΙΔΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΣΤΟ ΕΜΥΛ.....	11
2.2.1. Ειδικές Περιπτώσεις Ασθενών που δικαιούνται προτεραιοποίησης στο ΕΜΥΛ	11
2.2.2. ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ- Διάρθρωση, ειδικές προϋποθέσεις ένταξης & κριτήρια κατανομής	11
3. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΜΩΝ ΝΕΦΡΙΚΩΝ ΜΟΣΧΕΥΜΑΤΩΝ	24
3.1 Κατανομή σε περίπτωση μεταδιδόμενων νοσημάτων στο δότη	24
3.2 Κατανομή σε υποψήφιους με περισσότερα του ενός χαρακτηριστικά προτεραιοποίησης	24
3.3 Ισοβαθμία.....	25
3.4 Κατανομή σε περίπτωση εξάντλησης των υποψηφίων στην αρχική κατανομή	25
4. ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΛΗΠΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΜΗ	27
4.1 Ακαταλληλότητα / προσωρινή ακαταλληλότητα υποψηφίου	27
4.2 Μη επικαιροποίηση Προμεταμοσχευτικού Ελέγχου ή μη διενέργεια απαιτούμενων επιπρόσθετων εξετάσεων	27
4.3 Παράκαμψη υποψηφίου από ΜΜΝ.....	28
4.4 Επανειλημμένες αρνήσεις υποψηφίου	28
4.5 Εγγραφή σε ΕΜΥΛ εξωτερικού	29
5. ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΜΗ	30
5.1 Διαφοροποίηση αριστερού και δεξιού νεφρού	30
5.2 Έναρξη χειρουργείων μεταμόσχευσης	30
5.3 Ευρήματα Backtable Μονάδας Μεταμόσχευσης	31
5.4 Ανακύπτουσα Ακαταλληλότητα λήπτη και οριακός ΧΨΙ	31
5.5 Απόρριψη μοσχεύματος από ΜΜΝ.....	32
5.6 Τοποθέτηση δύο οριακών μοσχευμάτων σε ένα λήπτη.....	32
5.7 Κίνδυνος απώλειας μοσχευμάτων.....	32

Εισαγωγή

Κατ' εξουσιοδότηση του αρ. 27^A του Ν.3984/2011, όπως τροποποιήθηκε από το αρ 56 του Ν.5034/2023,ο ΕΟΜ, με την από 17.01.2020 απόφαση του ΔΣ του, συνέστησε **Ειδική Επιστημονική Επιτροπή** προκειμένου, αφού μελετήσει τα σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα να υποβάλει πρόταση προς το ΔΣ του ΕΟΜ, για τις **Προϋποθέσεων Ένταξης** των Υποψηφίων Ληπτών Νεφρικών Μοσχευμάτων στο Εθνικό Μητρώο και τα **Κριτήρια Κατανομής** των νεφρικών μοσχευμάτων στους υποψήφιους λήπτες, σύμφωνα με τις προβλέπει της ισχύουσας νομοθεσίας Ν.5034/2023 και ιδίως τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των υποψηφίων ληπτών.

Σύνθεση Επιτροπής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

- Ιωάννης Μπολέτης, Καθηγητής Παθολογίας - Νεφρολογίας ΕΚΠΑ, Διευθυντής Κλινικής Νεφρολογίας & Μεταμόσχευσης Νεφρού ΓΝΑ Λαϊκό

ΜΕΛΗ:

- Δημήτριος Γούμενος, Καθηγητής Παθολογίας - Νεφρολογίας Πανεπιστήμιο Πατρών, Διευθυντής Νεφρολογικού & Μεταμοσχευτικού Κέντρου, ΠΓΝ Πατρών
- Σμαραγδή Μαρινάκη, Αν. Καθηγήτρια Νεφρολογίας, Κλινική Νεφρολογία & Μεταμόσχευσης Νεφρού ΓΝΑ Λαϊκό
- Βασίλειος Βουγάς, Διευθυντής Α΄ Χειρουργικό Τμήμα - Μονάδα Μεταμόσχευσης Οργάνων ΓΝΑ Ο Ευαγγελισμός
- Γρηγόριος Μυσερλής, Διευθυντής Νεφρολόγος, Χειρουργικής Κλινικής Μεταμοσχεύσεων, ΑΠΘ, ΓΝΘ Ιπποκράτειο
- Ασημίνα Φυλάκτου, Διευθύντρια Κέντρου Ιστοσυμβατότητας, ΓΝΘ Ιπποκράτειο
- Αγγελική Βιττωράκη, Διευθύντρια Εργαστηρίου Ιστοσυμβατότητας, Ανοσολογικού Τμήματος & Εθνικού Κέντρου Ιστοσυμβατότητας ΓΝΑ Γ. Γεννηματάς
- Κατερίνα Ταράση, Διευθύντρια Τμήματος Ανοσολογίας - Ιστοσυμβατότητας, ΓΝΑ Ο Ευαγγελισμός
- Γεωργία Μενουδάκου, Προϊστ. Τμ. Α΄ ΕΟΜ, Παρακολούθησης & Συντονισμού Μεταμοσχευτικής Διαδικασίας

Η Ειδική Επιτροπή έχοντας υπόψη:

Την καταργηθείσα Υ.Α. Υ4α/31519/2014 απόφαση Υπουργού Υγείας

Το αρ. 32 του Ν.5034/2023:«*Η κατανομή των οργάνων προς μεταμόσχευση γίνεται με διαφανή, αντικειμενικά και επιστημονικά κριτήρια, σύμφωνα με τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της διαφάνειας και της δικαιοσύνης.*»

Την παρ.9 του αρ. 58 του Ν.5034/2023:

«*Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΜ, κατόπιν γνώμης ειδικής επιτροπής του άρθρου 27Α του ν. 3984/2011 (Α' 150), η οποία συστήνεται ανά όργανο, καθορίζονται το σύστημα προτεραιοποίησης, η διαδικασία κατανομής των οργάνων, η διαχείριση των επειγόντων περιστατικών που χρήζουν μεταμόσχευσης και η διαχείριση των περιπτώσεων ισοβαθμίας των δυνητικών ληπτών του ΕΜΥΛ του άρθρου 34, καθώς και οι προϋποθέσεις αποκλεισμού τους.*»

Το αρ. 33 του Ν.5034/2023:

«*Για την κατανομή των οργάνων λαμβάνονται υπόψη: α) ο επείγων χαρακτήρας της μεταμόσχευσης, β) ο χρόνος αναμονής για μεταμόσχευση του υποψήφιου λήπτη, γ) η απουσία ασυμβατότητας, και δ) το ιατρικό όφελος για τον λήπτη. Επιπλέον, εφαρμόζεται διακριτό σύστημα κατανομής ανά όργανο, για το οποίο αποφασίζει ο Ελληνικός Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων, μετά από εισήγηση των οικείων επιστημονικών ομάδων, λαμβάνοντας υπόψη ελληνικά και διεθνή επιδημιολογικά και επιστημονικά δεδομένα. Το σύστημα κατανομής επικαιροποιείται, όποτε κρίνεται αναγκαίο, με βάση τα επιστημονικά και επιδημιολογικά δεδομένα και το αργότερο ανά πενταετία.*»

Τις παρ. 1, 4, 6 και 8 του αρ. 34 του Ν.5034/2023:

«*1. Συστήνεται από το Υπουργείο Υγείας και τον Ελληνικό Οργανισμό Μεταμοσχεύσεων (ΕΟΜ), ως υπευθύνους επεξεργασίας από κοινού, το Εθνικό Μητρώο Υποψηφίων Ληπτών (ΕΜΥΛ) ανά όργανο, το οποίο είναι ενιαίο για όλη την Επικράτεια και τηρείται από τον ΕΟΜ και στο οποίο εντάσσονται οι υποψήφιοι λήπτες κατόπιν αξιολόγησης και πιστοποίησης της προσφορότητας καθενός εξ αυτών για μεταμόσχευση από Μονάδα Μεταμόσχευσης της επιλογής του. Το ΕΜΥΛ συνιστά Εθνικό Μητρώο Ασθενών (ήτοι, ληπτών υπηρεσιών υγείας) του άρθρου 83 του ν. 4600/2019 (Α' 43).....*

4. Η κατανομή των προσφερόμενων οργάνων προς μεταμόσχευση πραγματοποιείται με βάση την κατάταξη των δυνητικών ληπτών του ΕΜΥΛ, η οποία προκύπτει από την εφαρμογή συστήματος προτεραιοποίησης ανά όργανο, σύμφωνα με το άρθρο 33...

6. Εάν κατά την εξέλιξη της συντονιστικής διαδικασίας δωρεάς και μεταμόσχευσης, προκύψει τεκμηριωμένος κίνδυνος απώλειας προσφερόμενων μοσχευμάτων, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΜ ή ο νόμιμος αντικαταστάτης του δύναται να λαμβάνει τις αποφάσεις της παρ. 5, καθώς και της παρ. 1 του άρθρου 35, για τη διασφάλιση της αξιοποίησης των προσφερόμενων οργάνων.

8. Η ταυτόχρονη εγγραφή υποψήφιου λήπτη στο ΕΜΥΛ και σε αντίστοιχο Μητρώο δυνητικών ληπτών χώρας του εξωτερικού απαγορεύεται. Υποψήφιοι λήπτες που με ίδια πρωτοβουλία εγγράφονται σε μητρώο δυνητικών ληπτών χώρας του εξωτερικού διαγράφονται από το ΕΜΥΛ της παρ. 1 και παύουν να ισχύουν οι αρμοδιότητες του ΕΟΜ έναντι αυτών».

Την περ. (δ) της παρ. 3 του αρ. 21 του Ν.5034/2023:

«Δεν συνιστούν αντάλλαγμα με την έννοια της παρ. 2: (α) Η απόδοση κάθε είδους δαπανών, στις οποίες υποβλήθηκε ο δότης συνεπεία της αφαίρεσης, όπως προσδιορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 26... (δ) η πρόταξη των δωρητών οργάνων εν ζωή ή των οικείων τους στο Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Ληπτών, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 23 και την παρ. 3 του άρθρου 26 αντίστοιχα.»

Την παρ. 6 του αρ. 21 του Ν.5034/2023:

«Η δωρεά από αποβιώσαντα δότη δεν επιτρέπεται να γίνεται προς ορισμένο λήπτη. Υπόδειξη του λήπτη από τον δωρητή ή τους οικείους του δεν λαμβάνεται υπόψη, αλλά ακολουθείται η σειρά προτεραιότητας του Εθνικού Μητρώου Υποψήφιων Ληπτών. Κατ' εξαίρεση, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ελληνικού Οργανισμού Μεταμοσχεύσεων δύναται με απόφασή του να λάβει υπόψη υπόδειξη του δωρητή ή των οικείων του υπέρ ορισμένου ήδη ενταγμένου στο Εθνικό Μητρώο υποψήφιου λήπτη, υπό τον όρο ότι αυτός είναι: α) ο σύζυγος ή σύντροφος με τον οποίο ο δότης συνδέεται με σύμφωνο συμβίωσης, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 4356/2015 (Α' 181), β) συγγενής του δότη μέχρι και τον τέταρτο βαθμό εξ αίματος, σε ευθεία ή πλάγια γραμμή ή γ) συγγενής του δότη μέχρι και τον δεύτερο βαθμό εξ αγχιστείας σε ευθεία και πλάγια γραμμή.»

Την περ. (στ) της παρ. 1 του αρ. 23 του Ν.5034/2023:

«..στ) λήπτης του οργάνου είναι: στα) ο σύζυγος ή σύντροφος, με τον οποίο ο δυνητικός δότης συνδέεται με σύμφωνο συμβίωσης, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 4356/2015 (Α' 181) και εφόσον έχει παρέλθει χρονικό διάστημα τουλάχιστον δύο (2) ετών από την τέλεση του γάμου ή την καταχώριση του συμφώνου στο Ειδικό Βιβλίο του αρμόδιου Ληξιαρχείου, αντίστοιχα είτε σθ) συγγενής μέχρι τον τέταρτο βαθμό εξ αίματος, σε ευθεία ή πλάγια γραμμή είτε σγ) συγγενής μέχρι τον δεύτερο βαθμό εξ αγχιστείας σε ευθεία και πλάγια γραμμή είτε σδ) πρόσωπο, με το οποίο ο δυνητικός δότης διατηρεί στενή προσωπική σχέση και συνδέεται συναισθηματικά (συναισθηματικός δότης), υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρ. 2.»

Τις παρ. 3, 5 και 8 του αρ. 23 του Ν.5034/2023:

«3. Εάν, παρά τη συνδρομή των προϋποθέσεων της παρ. 1, διαπιστωθεί ασυμβατότητα μεταξύ δυνητικού δότη και υποψήφιου λήπτη και ο δυνητικός δότης επιθυμεί να προχωρήσει στη δωρεά του οργάνου, είναι επιτρεπτή η δωρεά στο Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Ληπτών. Μετά την πραγματοποίηση της δωρεάς στην περίπτωση του πρώτου εδαφίου, ο υποψήφιος λήπτης, στον οποίο θα γινόταν η δωρεά, προτάσσεται στο Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Ληπτών, με την επιφύλαξη της προτεραιότητας επειγόντων περιστατικών».

5. Η διαπίστωση ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις για τη δωρεά ή τις δωρεές, που αναφέρονται στις παρ. 3 και 4 γίνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ελληνικού Οργανισμού Μεταμοσχεύσεων (ΕΟΜ).

8. Σε περίπτωση αδυναμίας αξιοποίησης ήδη αφαιρεθέντος οργάνου από ζώντα δότη, στον λήπτη για τον οποίο προοριζόταν και προκειμένου να αποφευχθεί η απώλεια του οργάνου, μπορεί, με απόφαση του ΕΟΜ, το όργανο να διατεθεί στο Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Ληπτών. Προτεραιότητα δίνεται στους ενταγμένους στο Εθνικό Μητρώο υποψήφιους λήπτες της Μονάδας, στην οποία διενεργείται η μεταμόσχευση. Στην περίπτωση αυτή, ο υποψήφιος λήπτης, στον οποίο θα γινόταν η δωρεά, προτάσσεται στο Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Ληπτών, με την επιφύλαξη της προτεραιότητας επειγόντων περιστατικών.»

Την παρ. 3 του αρ. 26 του Ν.5034/2023:

«..Εάν, μετά από την πραγματοποίηση εν ζωή προσφοράς οργάνου, ο δότης χρειασθεί να υποβληθεί σε μεταμόσχευση οργάνου, αυτός προτάσσεται στο Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Ληπτών, με την επιφύλαξη της προτεραιότητας επειγόντων περιστατικών.»

Την παρ. 1 του αρ. 35 του Ν.5034/2023:

«1. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΜ επιτρέπεται η διάθεση μοσχεύματος από αποβιώσαντα ή ζώντα δότη σε χώρα του εξωτερικού με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών αναγκών υποψηφίων ληπτών.»

Υπέβαλε προς το Δ.Σ. του ΕΟΜ την Πρόταση σχετικά με τις Προϋποθέσεις Εγγραφής των υποψηφίων ληπτών νεφρικών μοσχευμάτων στο ΕΜΥΛ, καθώς και τα Κριτήρια Κατανομής των Νεφρικών Μοσχευμάτων στους υποψήφιους λήπτες. Το Δ.Σ. του ΕΟΜ με απόφασή του κατά τη συνεδρίαση της 26/11/2024 ομόφωνα αποφάσισε την τροποποίηση των κριτηρίων κατανομής.

1. ΕΘΝΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΛΗΠΤΩΝ (ΕΜΥΛ) ΝΕΦΡΙΚΩΝ ΜΟΣΧΕΥΜΑΤΩΝ

1.1 Προϋποθέσεις Εγγραφής στο ΕΜΥΛ

Προϋποθέσεις για την εγγραφή στο ΕΜΥΛ Νεφρικών Μοσχευμάτων από **αποβιώσαντα** δότη είναι:

- I. Τελικού σταδίου Χρόνια Νεφρική Νόσος (ΧΝΝ) υπό αιμοκάθαρση ή περιτοναϊκή κάθαρση,
- II. Ολοκλήρωση Προμεταμοσχευτικού Ελέγχου (ΠΕ) Νεφρού, δια του οποίου πιστοποιείται η καταλληλότητα του ασθενούς για μεταμόσχευση
- III. Υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών που περιγράφονται στο Παράρτημα Ι.

1.2 Ειδικές Εξαιρέσεις από τις Προϋποθέσεις Εγγραφής στο ΕΜΥΛ

Ειδικές εξαιρέσεις, ασθενών που δεν πληρούν απαραίτητα τις προϋποθέσεις I., II., III., αλλά δικαιούνται εγγραφής στο ΕΜΥΛ:

- i) Η προϋπόθεση I ήτοι ο υποψήφιος προς ένταξη να υποβάλλεται σε αιμοκάθαρση ή περιτοναϊκή κάθαρση, δεν είναι απαραίτητο να πληρούνται, αλλά επιτρέπεται η προ-ενταξιακή (pre-emptive) στην αιμοκάθαρση, ένταξη στο Εθνικό Μητρώο και κατά συνέπεια η μεταμόσχευση στις εξής περιπτώσεις:

α) Της παραγράφου 3 του άρθρου 23 Ν. 5023/2023 ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ο οικείος των οποίων έχει ήδη προσφέρει νεφρικό μόσχευμα προς το ΕΜΥΛ, και

β) στην περίπτωση ασθενών δοτών νεφριού μοσχεύματος με ΧΝΝ μετά από προηγούμενη πραγματοποίηση εν ζωή προσφοράς νεφρού.

Στις περιπτώσεις αυτές προϋπόθεση για ένταξη των ως άνω υποψηφίων στο ΕΜΥΛ αποτελεί ο δείκτης νεφρικής λειτουργίας (GFR), ο οποίος θα πρέπει αφενός να είναι κάτω από 15ml /min και αφτέρου να προκύπτει προοδευτική και μη αναστρέψιμη μείωση της νεφρικής λειτουργίας τους τελευταίους 6 έως 12 μήνες.

Η πιστοποίηση του δείκτη νεφρικής λειτουργίας αποδεικνύεται με βεβαίωση Ιατρού Νεφρολόγου, συνοδευόμενη υποχρεωτικά από τα αποτελέσματα αντίστοιχου εργαστηριακού ελέγχου.

Οι προϋποθέσεις υπό I., II., III., δεν ισχύουν για ασθενείς που χρήζουν διπλής μεταμόσχευσης Ήπατος – Νεφρού, Καρδιάς – Νεφρού, Πνευμόνων – Νεφρού. Οι επιμέρους απαραίτητες προϋποθέσεις των συνδυασμένων μεταμοσχεύσεων καθορίζονται από το ΔΣ του ΕΟΜ κατόπιν εισηγήσεων από τις αντίστοιχες «Ειδικές Επιτροπές».

2. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΝΕΦΡΙΚΩΝ ΜΟΣΧΕΥΜΑΤΩΝ

Η κατανομή των νεφρικών μοσχευμάτων πραγματοποιείται σε 2 κατηγορίες προτεραιοποίησης των υποψηφίων ληπτών με βάση ειδικά και γενικά κριτήρια:

A. ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (Γενικά Κριτήρια + Ειδικά Κριτήρια)
B. ΓΕΝΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ (Γενικά Κριτήρια)

2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Ή ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΤΟ ΕΜΥΛ

Τα γενικά κριτήρια για την κατάταξη/κατανομή ή προτεραιοποίηση στο ΕΜΥΛ Νεφρικών Μοσχευμάτων ορίζονται: η Ομάδα Αίματος, η Ιστοσυμβατότητα, ο Χρόνος Αναμονής και η Ηλικιακή Συσχέτιση, τα οποία ειδικότερα μοριοποιούνται ως ακολούθως:

2.1.1. Ομάδα Αίματος

Ομάδα 0 σε ομάδα 0: Νεφροί από δότες με ομάδα αίματος 0 μεταμοσχεύονται σε λήπτες με ομάδα αίματος 0 (Ταυτόσημη). Εάν υπάρχει υποψήφιος λήπτης άλλης συμβατής ομάδας αίματος με πλήρη ιστοσυμβατότητα HLA αντιγόνων (6 αντιγόνα ταυτόσημα), τότε κατατάσσεται αυτόματα στη λίστα της 0 ομάδας με βάση τα μόρια που συγκεντρώνει. Αν για την Ομάδα 0 δεν υπάρχει κατάλληλος υποψήφιος λήπτης, όλων των ηλικιακών κατηγοριών, ελέγχονται λήπτες των λοιπών συμβατών ομάδων με βάση τα μόριά τους.

Ομάδα A σε Ομάδα A: Νεφροί από δότες με ομάδα αίματος A μεταμοσχεύονται σε λήπτες με ομάδα αίματος A (Ταυτόσημη). Εάν υπάρχει υποψήφιος λήπτης άλλης συμβατής ομάδας αίματος (AB) με πλήρη ιστοσυμβατότητα HLA αντιγόνων (6 αντιγόνα ταυτόσημα), τότε κατατάσσεται αυτόματα στη λίστα της A ομάδας με βάση τα μόρια που συγκεντρώνει. Αν για την Ομάδα A δεν υπάρχει κατάλληλος υποψήφιος λήπτης όλων των ηλικιακών κατηγοριών, ελέγχονται λήπτες ομάδας αίματος AB με βάση τα μόριά τους.

Ομάδα B σε ομάδα B: Νεφροί από δότες με ομάδα αίματος B μεταμοσχεύονται σε λήπτες με ομάδα αίματος B (Ταυτόσημη). Εάν υπάρχει υποψήφιος λήπτης άλλης συμβατής ομάδας αίματος (AB) με πλήρη ιστοσυμβατότητα HLA αντιγόνων (6 αντιγόνα ταυτόσημα), τότε κατατάσσεται αυτόματα στη λίστα της B ομάδας με βάση τα μόρια που συγκεντρώνει. Αν για την Ομάδα B δεν υπάρχει κατάλληλος υποψήφιος λήπτης, όλων των ηλικιακών κατηγοριών, ελέγχονται λήπτες ομάδας αίματος AB με βάση τα μόριά τους.

Ομάδα AB σε ομάδα AB: Νεφροί από δότες με ομάδα αίματος AB μεταμοσχεύονται σε λήπτες με ομάδα αίματος AB (Ταυτόσημη).

2.1.2. Ιστοσυμβατότητα HLA

Εάν υπάρχει πλήρης ιστοσυμβατότητα μεταξύ δότη και υποψήφιου λήπτη, (6/6 κοινά HLA αντιγόνα), ο υποψήφιος λήπτης βαθμολογείται με 400 μόρια.

Για ιστοσυμβατότητα 5/6 κοινά HLA, με 333,33 μόρια,

Για ιστοσυμβατότητα 4/6 κοινά HLA, με 266,67 μόρια,

Για ιστοσυμβατότητα 3/6 κοινά HLA, με 200,00 μόρια,

Για ιστοσυμβατότητα 2/6 κοινά HLA με 133,33 μόρια,

Για ιστοσυμβατότητα 1 /6 κοινά HLA με 66,67 μόρια και

Για ιστοσυμβατότητα 0/6 κοινά HLA για 0 μόρια.

Ομόζυγοι υποψήφιοι λήπτες, μοριοποιούνται και στους δύο τρόπους της ομοζυγωτίας, μόνο από αντίστοιχα ομόζυγους δότες. Ομόζυγοι υποψήφιοι λήπτες μοριοδοτούνται μόνο στον έναν κοινό τόπο από μη ομόζυγους δότες.

2.1.3. Χρόνος Αναμονής

Ως χρόνος Αναμονής στο Εθνικό Μητρώο θεωρείται ο χρόνος έναρξης κάθε τύπου κάθαρσης (αιμοκάθαρση, περιτοναϊκή κάθαρση), ο οποίος βεβαιώνεται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο της Μονάδας Τεχνητού Νεφρού, στην οποία αιμοκαθαίρεται. Η βεβαίωση συνοποβάλλεται με την αίτηση για εγγραφή στο Μητρώο και τη σύνταξη του προμεταμοσχευτικού ελέγχου, σε συνδυασμό με τη βεβαίωση της ΥΣΕ.

Για κάθε έτος αναμονής που συμπληρώνεται από την ένταξη στο Εθνικό Μητρώο λαμβάνονται 33,3 μόρια, χωρίς χρονικό περιορισμό. Ο υπολογισμός γίνεται με την υποδιαίρεση του 33,3 / 365 ημέρες, ώστε τα μόρια ανά 24ωρο επικαιροποιούνται.

Επί επανεγγραφής ασθενούς στο Εθνικό Μητρώο υποψηφίων ληπτών, έπειτα από απόρριψη μόσχευματος από μεταμόσχευση από αποβιώσαντα δότη, τότε ο ασθενής διατηρεί τα μόρια που είχε πριν από τη μεταμόσχευση, εφόσον επανήλθε σε κάθε τύπου κάθαρση σε λιγότερο από δύο (2) έτη από τη μεταμόσχευση. Εάν ο ασθενής που επανεγγράφεται στο μητρώο διατήρησε ως λειτουργούν το ως άνω μόσχευμα για 2-5 έτη, λαμβάνει το 1/2 των μορίων που είχε πριν τη μεταμόσχευση. Εάν διατήρησε το μόσχευμα ως λειτουργούν για πάνω από 5 έτη, τα μόρια που είχαν συγκεντρωθεί κατά τον χρόνο πριν από την μεταμόσχευση δεν προσμετρώνται.

Επί εγγραφής ή επανεγγραφής υποψηφίου μετά από απόρριψη μοσχεύματος από ζώντα δότη με μεταμόσχευση που πραγματοποιήθηκε κατά τις περιπτώσεις στ' της παρ. 1 του αρ. 23 του Ν.5034/2023 και της παρ. 3 και 8 του αρ. 23 του Ν.5034/2023 (λήπτης αποβιώσαντος με ασύμβατο ζώντα δότη/ προσφορά στο ΕΜΥΛ), διατηρείται το σύνολο των μορίων από τον χρόνο έναρξης της αιμοκάθαρσης προ της ζώσας μεταμόσχευσης, (χωρίς διάκριση ανάλογα με τον χρόνο λειτουργίας του μοσχεύματος).

2.1.4 Ηλικιακή Συσχέτιση¹

Όταν με βάση τα ανωτέρω καταταθούν οι πιθανοί λήπτες, τότε η προτεραιοποίηση των υποψηφίων του **Γενικού Μητρώου**, με βάση την ηλικιακή τους συσχέτιση έχει ως ακολούθως:

- Αν ο δότης είναι 0 – 40 ετών, η επιλογή γίνεται ανάμεσα σε υποψήφιους λήπτες του Γενικού Μητρώου, **18 έως 40 ετών**
- Αν ο δότης είναι άνω των **40 (ήτοι 40,1) – 63 ετών**, η επιλογή γίνεται ανάμεσα σε υποψήφιους λήπτες **18 – 63 ετών**.
- Αν ο δότης είναι **άνω των 63 ετών** (ήτοι 63,1), τότε η επιλογή γίνεται ανάμεσα στους λήπτες **άνω των 60 ετών** (ήτοι 60,1)
- Αν ο δότης είναι **0 – 63 ετών**, αλλά τα νεφρικά μοσχεύματα **κριθούν «οριακά»** ως προς την ποιότητά τους, **τότε η επιλογή γίνεται σε λήπτες άνω των 60 ετών** (ήτοι 60,1).

Ηλικιακή Συσχέτιση στο ΓΕΝΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ	
Δότης 0-40 ετών	Λήπτες 18 - 40
Δότης 40 -63 ετών	Λήπτες 18 - 63
Δότης άνω των 63 ετών	Λήπτες άνω των 60 ετών
Δότης 0-63 ετών ΟΡΙΑΚΟΣ	Λήπτες άνω των 60 ετών

¹Η προτεινόμενη ηλικιακή συσχέτιση προέκυψε κατόπιν μελέτης και συσχέτισης των ηλικιακών κατηγοριών δοτών και ληπτών οργάνων των ετών 2018 – 2022.

2.2. ΕΙΔΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΣΤΟ ΕΜΥΛ

2.2.1. Ειδικές Περιπτώσεις Ασθενών που δικαιούνται προτεραιοποίησης στο ΕΜΥΛ

Προτεραιοποίηση των υποψηφίων του ΕΜΥΛ προβλέπεται στις εξής περιπτώσεις και κατά σειρά:

1. Ασθενείς με επιβαρυσμένη κλινική κατάσταση που θέτει άμεσα σε κίνδυνο την επιβίωσή τους (Επείγοντα). Η κατάσταση αυτή επιβεβαιώνεται με βεβαίωση Θεράποντος Ιατρού και πιστοποιείται από Επιτροπή του ΕΟΜ
2. Ασθενείς που εμπίπτουν στις περιπτώσεις των άρθρων 23 παρ. 3 και 8 και 26 παρ.3 Ν.5034/2023
3. Παιδιά & Έφηβοι (έως 18 ετών)
4. Ασθενείς που απέρριψαν άμεσα το μόσχευμα σε πρόσφατη ζώσα μεταμόσχευσή τους, όπως τούτο βεβαιώνεται από την ΜΜ
5. Υπερευαίσθητοποιημένους ασθενείς, με ιδιαίτερα μικρές πιθανότητες εύρεσης συμβατού δότη από τον γενικό πληθυσμό και
6. Ασθενείς που χρήζουν συνδυασμένης μεταμόσχευσης Νεφρού – Παγκρέατος.

Απόλυτη Εξαίρεση : η κατ' εξαίρεση μεταμόσχευση του οργάνου σε υποψήφιο λήπτη ήδη ενταγμένο στο ΕΜΥΛ καθ' υπόδειξη των οικείων αποβιώσαντος δότη επιτρέπεται εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ 6 του αρ. 21 του Ν.5034/2023, κατόπιν απόφασης του Προέδρου του ΔΣ του ΕΟΜ.

2.2.2. ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ- Διάρθρωση, ειδικές προϋποθέσεις ένταξης & κριτήρια κατανομής

Αναφορικά με τις προϋποθέσεις ένταξης και την κατανομή των μοσχευμάτων στις κατηγορίες προτεραιότητας, η προτεραιοποίηση και τα κριτήρια σχηματικά έχουν ως εξής:

		Υποψήφιοι Λήπτες	ABO	HLA συμβα τότητα	Ηλικιακή Συσχέτιση με δότη
Π1	ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ	Με τεκμηριωμένη αδυναμία τέλεσης κάθαρσης με τις διαθέσιμες μεθόδους	Συμβατή	-	Όλοι οι δότες
Π2	υποψηφιοι περιπτ. παρ.8 αρ. 23	<ul style="list-style-type: none"> • ασύμβατοι με τον ζώντα δότη τους • που εμφάνισαν ΧΝΝ και στο παρελθόν έχουν γίνει δότες νεφρού • που μόσχευμα του ζώντα δότη τους κατευθύνθηκε σε άλλον υποψήφιο 	Συμβατή	-	Όλοι οι δότες
Π3	ΠΑΙΔΙΑ & ΕΦΗΒΟΙ	Έως 18 ετών	Ταυτόσημη	-	Δότες 0-63
Π4	ΑΜΕΣΗ ΑΠΩΛΕΙΑ ΜΟΣΧ. ΖΩΣΑΣ ΔΩΡΕΑΣ	Ασθενείς με άμεση απώλεια του μοσχεύματος μετά από μεταμόσχευση νεφρού από ζώντα δότη	Ταυτόσημη	-	Όλοι οι δότες
Π5	ΥΠΕΡΕΥΑΙΣΘΗΤ ΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ	Με PRA \geq 90%	Ταυτόσημη	2 κοινά εκ των οποίων ν το 1 DR	Όλοι οι δότες
Π6	ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ N – Π	Υποψήφιοι με διαβητική νεφροπάθεια που χρήζουν συνδυασμένης μεταμόσχευσης Νεφρού & Παγκρέατος	Ταυτόσημη	-	Δότες έως και 55 ετών Λήπτες 18 έως και 60 ετών

Αναφορικά με τις προϋποθέσεις ένταξης και την κατανομή των μοσχευμάτων στις κατηγορίες προτεραιότητας, η προτεραιοποίηση και τα κριτήρια αναλυτικά έχουν ως εξής:

- Π.1.-

Π.1. «Επείγοντα»

Προϋποθέσεις ένταξης στο Μητρώο Προτεραιότητας:

Υποψήφιος Λήπτης εντάσσεται στο μητρώο Προτεραιότητας Επείγοντα εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

A) Απόλυτη αδυναμία υποκατάστασης της νεφρικής λειτουργίας κατ' εξάντληση όλων των γνωστών μεθόδων

B) προηγούμενη απόφαση του Δ.Σ. του ΕΟΜ,

Η επεξεργασία των αιτημάτων ένταξης υποψηφίων ληπτών νεφρικού Μοσχεύματος στο Επείγον Μητρώο ανατίθεται σε συμβουλευτική **ειδική τριμελή «Επιτροπή Επείγοντος Μητρώου» που συστήνει ο ΕΟΜ**, η οποία εισηγείται προς το ΔΣ του ΕΟΜ την αποδοχή ή απόρριψη του αιτήματος του ασθενούς.

Σε περίπτωση απόρριψης του αιτήματος από το ΔΣ του ΕΟΜ, αυτό αιτιολογείται εγγράφως προς τον ασθενή και την οικεία του ΜΜΝ Νέο αίτημα υποβάλλεται, εφόσον συντρέξουν νέα κλινικά δεδομένα από τα οποία αποδεικνύεται η πλήρωση των άνω προϋποθέσεων.

Απαραίτητα δικαιολογητικά για την ένταξη στο Μητρώο Προτεραιότητας:

I) Ειδικά αιτιολογημένη Βεβαίωση του υπεύθυνου νεφρολόγου και του υπεύθυνου χειρουργού της ΜΜΝ ότι στον συγκεκριμένο ασθενή υφίσταται απόλυτη αδυναμία υποκατάστασης της νεφρικής λειτουργίας και έχουν εξαντληθεί όλες οι γνωστές μέθοδοι υποκατάστασης.

II) Βεβαίωση από τον θεράποντα ιατρό της Μονάδας Τεχνητού Νεφρού (MTN), βάσει προδιατυπωμένου από τον ΕΟΜ εντύπου, στην οποία θα βεβαιώνεται ότι υπάρχει απόλυτη αδυναμία υποκατάστασης της νεφρικής λειτουργίας, με όλες τις γνωστές μεθόδους υποκατάστασης.

Συνέπειες ένταξης στη κατηγορία των ΕΠΕΙΓΟΝΤΩΝ

Οι ασθενείς που θα εγγραφούν στα ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ λαμβάνουν το πρώτο διαθέσιμο μόσχευμα από δότη με μόνο κριτήριο :

α. τη συμβατή ομάδα αίματος και όχι αναγκαστικά την ταυτόσημη

β. ανεξαρτήτως ηλικιακής συσχέτισης

γ. ανεξαρτήτως ιστοσυμβατότητας

Εσωτερική κατάταξη στο Μητρώο ΕΠΕΙΓΟΝΤΩΝ:

Η σειρά κατάταξης σε περίπτωση περισσοτέρων του ενός υποψηφίων στο Μητρώο Επειγόντων, τηρείται με βάση την ημερομηνία ένταξης στο Επείγον Μητρώο (επομένη της απόφασης του ΔΣ του ΕΟΜ). Σε περίπτωση ίδιας ημερομηνίας ένταξης στο Επείγον Μητρώο, προηγείται ο ασθενής που είχε κατά τον άνω χρόνο τον μεγαλύτερο αριθμό μορίων .

Η σύνθεση του Επείγοντος Μητρώου κοινοποιείται σε όλες τις ΜΜΝ κάθε φορά που εντάσσεται νέος υποψήφιος σε αυτό.

Σε περίπτωση που παρέλθει ένα έτος και ο υποψήφιος του Επείγοντος Μητρώου αιτιολογημένα βάσει σχετικής Ιατρικής Εκθεσης της ΜΜΝ δεν έχει μεταμοσχευτεί, τα ως άνω δικαιολογητικά θα πρέπει να επικαιροποιηθούν με ευθύνη των θεραπόντων ιατρών και να τεθούν εκ νέου υπόψη της ειδικής Επιτροπής και του ΔΣ του ΕΟΜ, προκειμένου να πιστοποιηθεί ότι συνάδουν λόγοι παραμονής στο Επείγον Μητρώο. Σε περίπτωση που δεν αποσταλούν οι νέες ειδικά αιτιολογημένες βεβαιώσεις μετά την παρέλευση του έτους, οι ασθενείς αυτοί μεταφέρονται αυτόματα στο Γενικό Μητρώο.

Εάν ο ασθενής αρνηθεί το κατά τα άνω προσφερόμενο μόσχευμα, η ΜΜΝ οφείλει να ενημερώσει τον ΕΟΜ. Αν η ΜΜΝ κρίνει το μόσχευμα μη κατάλληλο (πλην ανοσολογικών αιτιών) για τον εν λόγω λήπτη, οφείλει να το αιτιολογήσει ειδικά.

Σε περίπτωση που το ΔΣ του ΕΟΜ κρίνει ότι την άρνηση του ασθενούς μη αιτιολογημένη, δύναται να αποφασίσει την επιστροφή του στο Γενικό Μητρώο. Ο χρόνος που έχει παραμείνει στο Μητρώο Επειγόντων συνυπολογίζεται στον χρόνο αναμονής.

- Π.2.-

Π.2.α) Υποψήφιοι λήπτες περίπτωσης παρ. 3 του αρ. 23 του Ν.5034/2023Προϋποθέσεις ένταξης στο Μητρώο Προτεραιότητας:

Οι υποψήφιοι λήπτες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 3 του άρθρου 23 του ν.5034/23, εντάσσονται σε κατηγορία προτεραιότητας στο ΕΜΥΛ., σύμφωνα με τα ειδικότερα ανωτέρω προβλεπόμενα παράγραφο 1.2.

Τοποθέτηση στη διάρθρωση του Μητρώου Προτεραιότητας:

Οι ανωτέρω υποψήφιοι λήπτες κατατάσσονται αμέσως μετά το Μητρώο Επείγοντων (πριν την κατηγορία Παιδιά & Έφηβοι έως 18 ετών).

Απαραίτητα δικαιολογητικά για την ένταξη στο Μητρώο Προτεραιότητας:

Η ένταξη του υποψηφίου λήπτη στην κατηγορία προτεραιότητας πραγματοποιείται με βεβαίωση της οικείας MMN ότι πραγματοποιήθηκε η αφαίρεση κατάλληλου μοσχεύματος από τον ασύμβατο ζώντα δότη του. Η βεβαίωση αυτή θα πρέπει να αποστέλλεται από τη MMN στον ΕΟΜ την ίδια ή το αργότερο την επόμενη ημέρα της αφαίρεσης του μοσχεύματος από τον ζώντα δότη.

Προϋποθέσεις εμφάνισης στη κατηγορία των «ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΛΗΠΤΩΝ ΠΑΡ. 3 ΑΡΘΡΟΥ 23» κατά την διαδικασία επιλογής:

- α. η συμβατή ομάδα αίματος και όχι αναγκαστικά η ταυτόσημη
- β. ανεξαρτήτως ιστοσυμβατότητας
- γ. χωρίς ηλικιακή συσχέτιση

ΣΥΣΤΑΣΗ: Κατά την κατανομή των μοσχευμάτων ο υποψήφιος λήπτης αυτής της κατηγορίας μπορεί να λάβει μόσχευμα από αποβιώσαντες δότες οποιασδήποτε ηλικίας. Επιβάλλεται να ληφθεί πρόνοια ώστε το προσφερόμενο μόσχευμα αποβιώσαντος δότη να μην υστερεί σε ποιότητα από το δωρηθέν μόσχευμα του ζώντα ασύμβατου δότη προς το ΕΜΥΛ σε τετοια περίπτωση όπως ενδεικτικά σε περίπτωση προσφοράς μοσχεύματος από δότη με μεγάλη ηλικιακή απόκλιση σε σχέση με τον ζώντα δότη ή σε περίπτωση προσφοράς οριακού μοσχεύματος, οι ιατροί της οικείας MMN μπορούν να ζητήσουν παράκαμψη του υποψηφίου, χωρίς αυτό να προσμετράται ως άρνηση οφείλουν ωστόσο να ενημερώσουν ειδικά και εμπειρισταωμένα τον ΕΟΜ.

Εσωτερική διάρθρωση κατηγορίας:

Η κατάταξη εσωτερικά στην κατηγορία Π2 γίνεται με βάση την ημερομηνία ένταξής τους στο Μητρώο Προτεραιότητας (προηγείται ο παλαιότερος). Αν αυτό δεν αποτελεί παράγοντα διαφοροποίησης μεταξύ τους, προηγείται ο υποψήφιος λήπτης που έχει τη μικρότερη ηλικιακή διαφορά με τον αποβιώσαντα δότη.

Διαδικασία προσφοράς και λήψης νεφρικού μοσχεύματος στην κατηγορία

Σημειώνεται ότι, βάσει της από 18/12/2020 απόφασης του ΔΣ του ΕΟΜ και της σχετικής τροποποίησης βάσει της από 26/04/2021 απόφασης του ΔΣ του ΕΟΜ, που καθορίζει τη διαδικασία και τα σχετικά έντυπα ενημέρωσης και συναίνεσης των εμπλεκόμενων (βλ. Παράρτημα ΙΙ), όσον αφορά την κατανομή του μοσχεύματος από ζώντα δότη σε υποψήφιο λήπτη του ΕΜΥΛ, και προκειμένου ο υποψήφιος λήπτης να επωφεληθεί απολύτως του χρόνου ψυχρής ισχαιμίας, που αποτελεί και το σημαντικό πλεονέκτημα της ζώσας μεταμόσχευσης, η επιλογή των υποψηφίων ληπτών από το ΕΜΥΛ πραγματοποιείται ανάμεσα στους υποψηφίους που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο της ΜΜ που αναλαμβάνει την αφαίρεση του οργάνου του δότη, κατά το πρότυπο της ζώσας μεταμόσχευσης.

Συνακολούθως, η επιλογή του λήπτη γίνεται κατά σειρά από το Μητρώο Προτεραιότητας, και στη συνέχεια από το Γενικό Μητρώο Υποψηφίων, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται από την παρούσα. Λόγω της ιδιαίτερης αξίας και ποιότητας του προσφερόμενου οργάνου, εξαιρούνται από την Επιλογή του Μητρώο Προτεραιότητας οι Υπερευαίσθητοποιημένοι, οι οποίοι έχουν αυξημένη πολυπλοκότητα στις απαιτούμενες διαδικασίες ελέγχου τους και υψηλότερο κίνδυνο απώλειας του μοσχεύματος. Κατά τα λοιπά ακολουθούνται οι συνήθεις διαδικασίες για την μεταμόσχευση.

Ασύμβατοι λήπτες, που έχουν μπει στο ΕΜΥΛ κατόπιν της προσφοράς μοσχεύματος προς το ΕΜΥΛ από τον ασύμβατο δότη τους, σε περίπτωση που, μέχρι να μεταμοσχευτούν, προκύψει συμβατός ζώντας δότης άλλου ασύμβατου ζεύγους (ακόμα και από άλλη ΜΜΝ), τότε κατόπιν έγγραφης ενημέρωσης από τη ΜΜΝ απεντάσσονται από το ΕΜΥΛ και η μεταμόσχευσή τους ακολουθεί τη διαδικασία της ζώσας δωρεάς. Ως εκ τούτου, ο ΕΟΜ οφείλει να ενημερώνει τις ΜΜΝ για τα τρέχοντα ασύμβατα ζεύγη, που βρίσκονται σε διαδικασία δωρεάς και μεταμόσχευσης, προκειμένου να αναζητείται η δυνατότητα ζώσας δωρεάς και μεταμόσχευσης μεταξύ τους,

Π.2. β) «Ζώντες Δωρητές νεφρού»

Προϋποθέσεις ένταξης στο Μητρώο Προτεραιότητας:

Μονόνεφροι ασθενείς που κατέληξαν σε ΧΝΝΤΣ έπειτα από προσφορά μοσχεύματος στο πλαίσιο ζώσας δωρεά, όπως ορίζει το αρ. 26 παρ. 3 του Ν.5034/2023. Οι ασθενείς αυτοί εντάσσονται, σύμφωνα με τις γενικές και ειδικές προϋποθέσεις ένταξης στο ΕΜΥΛ της παρ. 1.2.

Η προηγούμενη ζώσα δωρεά πιστοποιείται με βεβαίωση του Επιστημονικά Υπευθύνου της Μονάδας όπου πραγματοποιήθηκε η δωρεά καθώς και τα στοιχεία του λήπτη.

Σε περίπτωση που η ζώσα δωρεά πραγματοποιήθηκε σε χώρα του εξωτερικού προς λήπτη που δεν θα πληρούσε τα χαρακτηριστικά ένταξης στο ελληνικό ΕΜΥΛ, τότε ο ασθενής δεν λαμβάνει προτεραιότητα στο ΕΜΥΛ.

Τοποθέτηση στη διάρθρωση του Μητρώου Προτεραιότητας:

Οι Δωρητές Νεφρού Μονόνεφροι τοποθετούνται στην κατηγορία Π2 ως μία κατηγορία.

Προϋποθέσεις εμφάνισης στη κατηγορία των ΔΩΡΗΤΩΝ ΝΕΦΡΟΥ («ΑΣΥΜΒΑΤΩΝ» ΛΗΠΤΩΝ) κατά την διαδικασία επιλογής:

α. η συμβατή ομάδα αίματος και όχι αναγκαστικά η ταυτόσημη

β. ανεξαρτήτως ιστοσυμβατότητας

γ. χωρίς ηλικιακή συσχέτιση

Εσωτερική διάρθρωση κατηγορίας ΔΩΡΗΤΩΝ ΝΕΦΡΟΥ:

Η κατάταξη εσωτερικά στην κατηγορία Π2 σε περίπτωση ύπαρξης περισσότερων του ενός υποψηφίων, γίνεται με βάση την ημερομηνία ένταξής τους στο Μητρώο Προτεραιότητας (προηγείται ο παλαιότερος). Αν αυτό δεν αποτελεί παράγοντα διαφοροποίησης μεταξύ τους, προηγείται ο υποψήφιος λήπτης ο οποίος έχει τη μικρότερη ηλικιακή διαφορά με τον αποβιώσαντα δότη.

Π.2. γ) Υποψήφιος λήπτης της περίπτωση της παρ.8 του αρ.23 του Ν. 5034/23

Προϋποθέσεις ένταξης στο Μητρώο Προτεραιότητας:

Συνδρομή των όρων της παρ.8 του αρ.23 του Ν. 5034/23 σύμφωνα με την οποία σε περίπτωση αδυναμίας αξιοποίησης ήδη αφαιρεθέντος οργάνου από ζώντα δότη, στον λήπτη για τον οποίο προοριζόταν και προκειμένου να αποφευχθεί η απώλεια του οργάνου, μπορεί, με απόφαση του ΕΟΜ, το όργανο να διατεθεί στο Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Ληπτών.

Τοποθέτηση στη διάρθρωση του Μητρώου Προτεραιότητας:

Τοποθετούνται στην κατηγορία Π2 ως μία κατηγορία.

Προϋποθέσεις εμφάνισης στη κατηγορία Π.2 κατά την διαδικασία επιλογής:

- α. η συμβατή ομάδα αίματος και όχι αναγκαστικά η ταυτόσημη
- β. ανεξαρτήτως ιστοσυμβατότητας
- γ. χωρίς ηλικιακή συσχέτιση

Εσωτερική διάρθρωση κατηγορίας ΔΩΡΗΤΩΝ ΝΕΦΡΟΥ:

Η κατάταξη εσωτερικά στην κατηγορία Π2 σε περίπτωση ύπαρξης περισσότερων του ενός υποψηφίων, γίνεται με βάση την ημερομηνία ένταξής τους στο Μητρώο Προτεραιότητας (προηγείται ο παλαιότερος). Αν αυτό δεν αποτελεί παράγοντα διαφοροποίησης μεταξύ τους, προηγείται ο υποψήφιος λήπτης που έχουν τη μικρότερη ηλικιακή διαφορά με τον αποβιώσαντα δότη.

- Π.3.-

Π.3. Παιδιά & Έφηβοι έως 18 ετών

Προϋποθέσεις ένταξης στο Μητρώο Προτεραιότητας:

Ισχύουν οι γενικές προϋποθέσεις ένταξης στο ΕΜΥΛ και οι υποψήφιοι λήπτες αυτής της κατηγορίας εντάσσονται στο Μητρώο Προτεραιότητας λόγω ηλικίας που χρήζει ειδικής προστασίας και παραμένουν στο Μητρώο Προτεραιότητας έως τη συμπλήρωση των 18 ετών.

Τοποθέτηση στη διάρθρωση του Μητρώου Προτεραιότητας

Η κατηγορία «Παιδιά & Έφηβοι» έως 18 ετών, τοποθετείται κατά την επιλογή μετά τους ασθενείς των Υποψήφιων ληπτών παρ. 3 άρθρου 23 / «Δωρητών» και **πριν** τους «Ασθενείς με άμεση απώλεια μοσχεύματος μετά από μεταμόσχευση νεφρού από ζώντα δότη».

Προϋποθέσεις εμφάνισης στη κατηγορία «Παιδιά & Έφηβοι» έως 18 ετών κατά την διαδικασία επιλογής:

α. Ταυτόσημη ομάδα αίματος

β. Ανεξαρτήτως ιστοσυμβατότητας

γ. Ηλικιακή συσχέτιση (δεν εμφανίζονται στους δότες άνω των 63 ετών).

Εσωτερική διάρθρωση κατηγορίας «Παιδιά & Έφηβοι έως 18 ετών»:

Οι υποψήφιοι της κατηγορίας «Παιδιά & Έφηβοι έως 18 ετών» κατατάσσονται εσωτερικά με βάση την μοριοδότηση τους.

Με τη συμπλήρωση του 18ου έτους μεταφέρονται αυτόματα στο Γενικό Μητρώο ασθενών προς μεταμόσχευση, με την μοριοδότηση που έχουν ήδη συγκεντρώσει

- Π.4.-

Π.4. Ασθενείς με άμεση απώλεια του μοσχεύματος μετά από μεταμόσχευση νεφρού από ζώντα δότη

Προϋποθέσεις ένταξης στο Μητρώο Προτεραιότητας:

- 1) Πραγματοποίηση πρόσφατης μεταμόσχευσης νεφρού από ζώντα δότη
- 2) Απώλεια του νεφρικού μοσχεύματος διεγχειρητικά ή κατά την άμεση μετεγχειρητική περίοδο (δύο εβδομάδες) λόγω χειρουργικού συμβάματος ή λόγω υπεροξείας/επιταχυνόμενης απόρριψης
- 3) Υποβολή Τεκμηρίωσης (πρακτικό χειρουργείου, ιστολογική έκθεση, απεικονιστικός έλεγχος) και Ειδικής έκθεσης που βεβαιώνει τα ανωτέρω και υπογράφεται από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο της MMN. Η άνω Έκθεση πρέπει να αποσταλεί στον ΕΟΜ σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μηνός από το συμβάν της απόρριψης

4) Αίτημα του υποψηφίου προς τον ΕΟΜ, συνοδευόμενο από τα ανωτέρω από 3 δικαιολογητικά καθώς και από ιατρική βεβαίωση για την καταλληλότητα του ασθενούς για επαναμεταμόσχευση, την παρούσα κλινική του κατάσταση, πιθανή υπερευασθητοποίηση του.

Η προτεραιοποίηση του υποψηφίου γίνεται κατόπιν έγκρισης του ΔΣ του ΕΟΜ.

Τοποθέτηση στη διάρθρωση του Μητρώου Προτεραιότητας

Οι ασθενείς αυτοί τοποθετούνται στο Μητρώο Προτεραιότητας του ΕΜΥΛ, μετά την κατηγορία Παιδιά & Έφηβοι έως 18 ετών και πριν τους Υπερευασθητοποιημένους Ασθενείς.

Προϋποθέσεις εμφάνισης στη κατηγορία των ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΑΜΕΣΗ ΑΠΩΛΕΙΑ ΜΟΣΧΕΥΜΑΤΟΣ κατά την διαδικασία επιλογής:

- α. η ταυτόσημη ομάδα αίματος
- β. ανεξαρτήτως ιστοσυμβατότητας
- γ. χωρίς ηλικιακή συσχέτιση

Εσωτερική διάρθρωση κατηγορίας ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΑΜΕΣΗ ΑΠΩΛΕΙΑ ΜΟΣΧΕΥΜΑΤΟΣ:

Η κατάταξη εσωτερικά στην κατηγορία των Ασθενών με Άμεση Απώλεια Μοσχεύματος γίνεται με βάση τα μόρια τους.

- Π.5.-

Π.5. Υπερευασθητοποιημένοι ασθενείς

Προϋποθέσεις ένταξης και παραμονής στο Μητρώο Προτεραιότητας

Για την εγγραφή των ασθενών στο Μητρώο των Υπερευασθητοποιημένων υποψηφίων ληπτών (Υ/Ε) απαιτείται να συντρέχουν σωρευτικά τα ακόλουθα:

- Α) Δύο (2) τουλάχιστον διαφορετικά δείγματα με τιμή PRA 90%. (αθροιστικά τάξης I και τάξης II)

Β) Οι δύο μετρήσεις PRA θα πρέπει να έχουν χρονική διαφορά πραγματοποίησης της εξέταση τουλάχιστον 3 μήνες.

Γ) Το υπολογιζόμενο από τις ειδικότητες %PRA (%Virtual PRA, vPRA) να υπολογίζεται συνολικά/αθροιστικά από τις ειδικότητες HLA-A,-B,-Cw,-DRB1,-DQB1 οι οποίες έχουν MFI 3000.

Δ) Ως προς τις ειδικότητες και τα MFI έναντι άλλων HLA αντιγόνων όπως DRB3, DRB4, DRB5, DQA, DPA, DPB1 η ευθύνη εκτίμησής τους θα αφορά το κάθε Κέντρο Ιστοσυμβατότητας ανάλογα με το ιστορικό του εκάστοτε υποψήφιου λήπτη.

Ε) Ο προσδιορισμός των ειδικοτήτων και του αντίστοιχου MFI τους θα πρέπει να γίνεται από όλα τα εργαστήρια με την ίδια μέθοδο (OneLambda). Περιοδικές ανταλλαγές ορών θα πρέπει να γίνονται ετησίως μεταξύ των εργαστηρίων και τα αποτελέσματά τους να κοινοποιούνται στον ΕΟΜ.

ΣΤ) Ο υπολογισμός vPRA θα πρέπει να γίνεται από όλα τα εργαστήρια με το ίδιο πρόγραμμα (EurotransplantVirtual PRA Calculator) όπως αναφέρεται στην Υ4α/31519, σελ31.

Ζ) Οι μη αποδεκτές HLA ειδικότητες (MFI 3000) με τις οποίες ο ασθενής συμπλήρωσε το vPRA 90% και εντάχθηκε στη λίστα προτεραιότητας των Υ/Ε, θα αποτελούν τη λίστα των «μη-αποδεκτών αντιγόνων του ασθενή» που θα είναι διαθέσιμη στον ΕΟΜ και βάσει αυτής ο ΥΕ θα αποκλείεται να προσέλθει για 2 crossmatch.

ΣΥΣΤΑΣΗ: Προκειμένου το παραπάνω σύστημα να λειτουργήσει επιτυχώς, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η δημιουργία από τον ΕΟΜ ενός νέου πεδίου «μη-αποδεκτών αντιγόνων» στο πληροφοριακό του σύστημα ώστε να αποκλείονται αυτόματα στην επιλογή οι λήπτες οι οποίοι έχουν αντισώματα με MFI 3000 εναντίον των HLA αντιγόνων του αποβιώσαντα δότη.

Η) Αν σε επόμενα δείγματα του ασθενή, μετά την ένταξή του στη λίστα Υ/Ε, σημειωθεί πτώση του MFI σε επίπεδα χαμηλότερα του 3000 σε μια ή παραπάνω ειδικότητες, τότε θα πρέπει οπωσδήποτε να υπάρχει δυνατότητα «delisting» δηλαδή αφαίρεσης των αντίστοιχων ειδικοτήτων από τη λίστα των «μη αποδεκτών αντιγόνων» εφόσον το εργαστήριο κρίνει ότι είναι πλέον αποδεκτές ειδικότητες.

Θ) Επιπλέον, στην περίπτωση που το % vPRA μειωθεί σε ποσοστό μικρότερο του 90% σε δύο συνεχόμενες μετρήσεις με μεσοδιάστημα 6 μηνών, τότε ο ασθενής θα μεταφέρεται στο Γενικό Μητρώο. Ο χρόνος παραμονής του στο Μητρω Προτεραιότητας προσμετράται.

Ι) Στην λίστα των «μη-αποδεκτών αντιγόνων» θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται και οι HLA επαναλαμβανόμενες ασυμβατότητες από προηγούμενο απορριφθέν μόσχευμα εφόσον ανιχνεύονται αντί-HLA αντισώματα έναντι αυτών ανεξαρτήτως αν πληρούν ή όχι το όριο του MFI 3000.

Για την εγγραφή των ασθενών στο μητρώο των Υπερευαισθητοποιημένων (Υ/Ε) ή για την μεταφορά τους στο Γενικό Μητρώο σε περίπτωση μείωσης των PRAs αποστέλλεται στον ΕΟΜ ειδικά αιτιολογημένη βεβαίωση του Διευθυντή του Ε.Ι. με το οποίο συνεργάζεται η οικεία ΜΜΝ.

Για την παραμονή των υποψηφίων στην κατηγορία προτεραιότητας των Υ/Ε θα πρέπει, με ευθύνη του ασθενούς, Α) να πραγματοποιείται εργαστηριακός έλεγχος για HLA ειδικά αντισώματα ανά τρίμηνο, Β) Το Ε.Ι. να αποστέλλει τα αποτελέσματα στον ΕΟΜ.

Αν εντός 6μήνου δεν έχουν αποσταλλεί στον ΕΟΜ αποτελέσματα πρόσφατου ελέγχου αντισωμάτων, τότε ο ασθενής μεταφέρεται αυτόματα στο Γενικό Μητρώο.

Τοποθέτηση στη διάρθρωση του Μητρώου Προτεραιότητας:

Κατατάσσονται μετά τη κατηγορία των Ασθενών με Άμεση Απώλεια Μοσχεύματος και πριν την Κατηγορία των υποψηφίων για Συνδυασμένη μεταμόσχευση Νεφρού - Παγκρέατος.

Προϋποθέσεις εμφάνισης στη κατηγορία των Υ/Ε κατά την διαδικασία επιλογής:

Α. Ταυτόσημη ομάδα αίματος

Β. Χωρίς ηλικιακή συσχέτιση.

Γ. Ύπαρξη τουλάχιστον 2 κοινών αντιγόνων HLA , ένα εκ των οποίων να είναι DR.

Δ. Μη ύπαρξη αντισωμάτων του υποψήφιου λήπτη, έναντι των αντιγόνων του δότη. Τα αντιγόνα στα οποία έχει ειδικότητα ο κάθε υποψήφιος λήπτης αποστέλλονται στον ΕΟΜ εγγράφως από τα ΕΙ και αποτελούν παράγοντα αποκλεισμού του από τη διαδικασία επιλογής του εν λόγω δότη.

Εσωτερική διάρθρωση κατηγορίας Υ/Ε :

Οι υποψήφιοι της κατηγορίας Υ/Ε κατατάσσονται εσωτερικά με βάση τα μόριά τους.

Ειδικότερα θέματα διαχείρισης των Υ/Ε ασθενών καθορίζονται με απόφαση του ΔΣ του ΕΟΜ, κατόπιν σχετικής εισηγήσεως των αρμοδίων ΕΙ και της αρμόδιας Επιτροπής.

- Π.6.-

Π.6. Συνδυασμένη Μεταμόσχευση νεφρού-παγκρέατος

Προϋποθέσεις ένταξης στο Μητρώο Προτεραιότητας:

Ινσουλινο-εξαρτώμενοι διαβητικοί που έχουν επιπλέον ΧΝΑ τελικού σταδίου (σταδίου 5), είναι κατάλληλοι για συνδυασμένη μεταμόσχευση παγκρέατος-νεφρού (SPK). Περαιτέρω κριτήρια καταλληλότητας για συνδυασμένη μεταμόσχευση νεφρού – παγκρέατος ορίζονται από τα αντίστοιχα Εθνικά Κριτήρια.

Τοποθέτηση στη διάρθρωση του Μητρώου Προτεραιότητας:

Οι ασθενείς αυτοί τοποθετούνται στο Μητρώο Προτεραιότητας μετά τους Υπερευαίσθητοποιημένους υποψηφίους και πριν το Γενικό Μητρώο.

Προϋποθέσεις εμφάνισης στη κατηγορία της ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗΣ ΝΕΦΡΟΥ ΠΑΓΚΡΕΑΤΟΣ κατά την διαδικασία επιλογής:

- α. Ταυτόσημη ομάδα αίματος
- β. Ανεξαρτήτως ιστοσυμβατότητας
- γ. Ο υποψήφιος λήπτης να είναι ηλικία 18 έως και 60 ετών.
- δ. Ο δότης να είναι ηλικίας έως και 55 ετών.

Εσωτερική διάρθρωση κατηγορίας ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗΣ ΝΕΦΡΟΥ ΠΑΓΚΡΕΑΤΟΣ :

Η εσωτερική διάρθρωση της κατηγορίας γίνεται βάσει των μορίων των υποψηφίων.

3. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΜΩΝ ΝΕΦΡΙΚΩΝ ΜΟΣΧΕΥΜΑΤΩΝ

3.1 Κατανομή σε περίπτωση μεταδιδόμενων νοσημάτων στο δότη

Σε περίπτωση που ο δότης είναι HBsAg +, τότε το μόσχευμα μπορεί να προσφερθεί σε χρόνιους φορείς του ιού (HBsAg+) ή /και σε ανοσοποιημένους ασθενείς (HBsAg – και Anti-HBs +, ήτοι 10 - 100iu/ml),

Σε περίπτωση που ο υποψήφιος δότης είναι (Anti)HCV+ με ή χωρίς θετικό ιικό φορτίο (HCV RNA PCR), τότε το μόσχευμα μπορεί να προσφερθεί σε ασθενείς ανεξαρτήτως HCV ορολογικού status (HCV+ και HCV-). Η κατανομή θα γίνεται σε όλους τους υποψήφιους λήπτες, ανεξαρτήτως HCV ορολογικού status, πάρα ταύτα, οι υποψήφιοι λήπτες με (Anti)HCV+ θα επισημαίνονται, ούτως ώστε αν μια MMN θεωρεί ότι από τον εν λόγω δότη μπορεί να μεταμοσχεύσει μόνο HCV+ λήπτες, να γνωρίζει την κατάταξή τους. Η προτεραιοποίηση των υποψηφίων (φορέων και μη) θα γίνεται βάσει μορίων.

Απαραίτητη προϋπόθεση σε όλες τις ανω περιπτώσεις είναι η προηγούμενη πλήρως ενημερωμένη συναίνεση των υποψηφίων ληπτών.

Σχετική ενυπόγραφη δήλωση ενημέρωσης και συναίνεσης (η οποία θα τηρείται στον φάκελο του ασθενούς), θα πρέπει να ζητηθεί από τον υποψήφιο λήπτη μη φορέα του ιού, με ευθύνη των ιατρών της MMN Άρνηση μη φορέα υποψηφίου λήπτη να λάβει μόσχευμα θετικό σε μεταδιδόμενο νόσημα, δεν θα προσμετράται ως άρνησή .

3.2 Κατανομή σε υποψήφιους με περισσότερα του ενός χαρακτηριστικά προτεραιοποίησης

Πρόκειται για τις περιπτώσεις εκείνες που ορισμένοι ασθενείς συνδυάζουν δύο ή και περισσότερα κριτήρια του Μητρώου Προτεραιότητας (πχ. και Παιδί-Έφηβος έως 18 ετών και Υπερευαισθητοποιημένος) και θα μπορούσαν να εντάσσονται σε δύο κατηγορίες. Στις περιπτώσεις αυτές ως βασική κατηγορία ένταξης ορίζεται η ανώτερη κατά προτεραιότητα κατηγορία. Μέσα στη βασική κατηγορία ένταξης, λαμβάνει προτεραιότητα έναντι των λοιπών υποψηφίων της ίδιας κατηγορίας. Η απόφαση της καταλληλότητας του λήπτη, που εμφανίστηκε στην Επιλογή, λόγω των διευρυμένων αυτών κριτηρίων (πχ. συμβατή και όχι ταυτόσημη ομάδα αίματος), επαφίεται στους ιατρούς της Μονάδας Μεταμόσχευσης Νεφρού (MMN).

3.3 Ισοβαθμία

Στην περίπτωση ισοβαθμίας των μορίων των υποψήφιων ληπτών, σε οποιοδήποτε μητρώο κι αν ανήκουν, εφόσον η τελική κατάταξη ακολουθεί τα μόρια, τότε προηγείται:

- Ο υποψήφιος που δεν έχει μεταμοσχευθεί ποτέ ή, αν και αυτό το κριτήριο δε διαφοροποιεί,
- Ο υποψήφιος που έχει μεταμοσχευτεί με ζώσα μεταμόσχευση από δότη της παρ. στ' της παρ 1 του αρ 23 του Ν.5034/2023, ή, αν και αυτό το κριτήριο δε διαφοροποιεί,
- Ο υποψήφιος με τη μικρότερη ηλικιακή απόκλιση από την ηλικία του δότη.

3.4 Κατανομή σε περίπτωση εξάντλησης των υποψηφίων στην αρχική κατανομή

Ορισμένες φορές για μοσχεύματα από δότες οριακούς ή δότες με μεταδιδόμενα νοσήματα οι υποψήφιοι αυτοί λήπτες μπορεί να είναι λίγοι στην αρχική κατανομή και προκειμένου για την αξιοποίηση των μοσχευμάτων, η κατανομή θα διευρύνεται ως ακολούθως:

- Αρχικά πραγματοποιείται Επιλογή στην ομάδα αίματος του δότη και στην ηλικιακή ομάδα του δότη (αρχική κατανομή).
- Αν οι λήπτες δεν είναι επαρκείς για την αξιοποίηση των μοσχευμάτων, τότε γίνεται μεικτή Επιλογή στις ΣΥΜΒΑΤΕΣ ομάδες αίματος του δότη και στην ηλικιακή ομάδα του δότη. Η κατάταξη θα γίνεται με σειρά μορίων, ανεξαρτήτως ομάδας αίματος.
- Αν οι λήπτες εξακολουθούν να μην είναι επαρκείς για την αξιοποίηση των μοσχευμάτων, τότε γίνεται Επιλογή στην ομάδα αίματος του δότη και σε ηλικιακή ομάδα διαφορετική από του δότη.
- Αντιστοίχως, στη συνέχεια γίνεται μεικτή Επιλογή στις ΣΥΜΒΑΤΕΣ ομάδες αίματος του δότη και σε ηλικιακή ομάδα διαφορετική από του δότη. Η κατάταξη θα πρέπει να γίνει με σειρά μορίων, ανεξαρτήτως ομάδας αίματος.

Εφόσον υπάρχουν λήπτες από κάθε κατηγορία, η προτεραιότητά τους ακολουθεί την ως άνω σειρά.

Για τα μοσχεύματα από δότες οριακούς ή δότες με μεταδιδόμενα νοσήματα οι υποψήφιοι λήπτες ενημερώνονται πλήρως από τους ιατρούς της ΜΜΝ και αποφασίζουν αναλόγως. Για τα εν λόγω μοσχεύματα, για τα οποία η επιλογή ακολούθησε την ως άνω διαδικασία, λόγω

εξάντλησης υποψηφίων, τυχόν άρνηση υποψηφίου να μεταμοσχευτεί, δεν προσμετράται ως άρνηση.

4. ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΛΗΠΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΜΗ

4.1 Ακαταλληλότητα / προσωρινή ακαταλληλότητα υποψηφίου

Η ΜΜΝ δύναται να χαρακτηρίσει εγγράφως και αιτιολογημένα υποψήφιο λήπτη ως «προσωρινώς ακατάλληλο». Αυτός δεν διαγράφεται από το ΕΜΥΛ, αλλά έως την έγγραφη άρση της προσωρινής ακαταλληλότητας από τη ΜΜΝ, ο υποψήφιος λήπτης δεν συμπεριλαμβάνεται στη διαδικασία Επιλογής/Κατανομής.

Οποιαδήποτε ενέργεια εξαίρεσης/διαγραφής υποψηφίου, απαιτεί την αποστολή βεβαίωσης προς τον ΕΟΜ, με την υπογραφή των Συντονιστών Διευθυντών της Κλινικής. Για την επανένταξη υποψηφίου κατόπιν προσωρινής εξαίρεσης, αρκεί βεβαίωση με υπογραφή του θεράποντος ιατρού της ΜΜ.

Σε ήδη εγγεγραμμένο υποψήφιο στο ΕΜΥΛ, που εξαιρέθηκε από το ΕΜΥΛ ως ακατάλληλος, στη σπάνια περίπτωση που εκλείψει η αιτία που προκάλεσε την ακαταλληλότητα προς μεταμόσχευση, επιτρέπεται η επαναξιολόγηση του ασθενούς και η επανεγγραφή του στο Εθνικό Μητρώο.

4.2 Μη επικαιροποίηση Προμεταμοσχευτικού Ελέγχου ή μη διενέργεια απαιτούμενων επιπρόσθετων εξετάσεων

Ο θεράπων ιατρός που έχει την ευθύνη της τακτικής παρακολούθησης ασθενή ενταγμένου στο ΕΜΥΛ οφείλει να ενημερώνει τη Μονάδα Μεταμόσχευσης και τον ΕΟΜ κάθε φορά που η κλινική κατάσταση του ασθενή μεταβάλλεται με τρόπο που επηρεάζει την καταλληλότητά του προς μεταμόσχευση. Ενδεχόμενη μεταβολή της κλινικής κατάστασης, που απαιτεί επαναξιολόγηση της καταλληλότητας του προς μεταμόσχευση ή της προτεραιότητας, δύναται να οδηγεί σε προσωρινή εξαίρεση ή οριστική διαγραφή του ασθενή από το ΕΜΥΛ, για την οποία η Μονάδα Μεταμόσχευσης ενημερώνει τον ΕΟΜ αμελλητί. Οι Μονάδες Μεταμοσχεύσεων οφείλουν να ενημερώνουν αμελλητί τον ασθενή και τον θεράποντα ιατρό της Μονάδας Αιμοκάθαρσης, για την αποδοχή ή την προσωρινή εξαίρεση ή οριστική διαγραφή του από το ΕΜΥΛ (Παρ. 2, παρ.3 αρ. 34 ν.5034/2023).

Ο Προμεταμοσχευτικός Έλεγχος των υποψηφίων ληπτών νεφρικών μοσχευμάτων, θα πρέπει να επικαιροποιείται ανά 5 έτη. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η κλινική κατάσταση των υποψηφίων, για τη διασφάλισή τους, χρήζει περαιτέρω και ενδιάμεσης διερεύνησης, προς επιβεβαίωση της καταλληλότητάς τους για μεταμόσχευση. Σε περίπτωση που ζητούνται από τη ΜΜΝ περαιτέρω έλεγχοι ή εξετάσεις, εάν η έλλειψή τους καθιστά επισφαλή την,

ανά πάσα στιγμή, μεταμόσχευση του υποψηφίου, τότε η MMN οφείλει να τον εξαιρέσει προσωρινά και έως ότου ο ασθενής προσκομίσει τις απαιτούμενες εξετάσεις, από το ΕΜΥΛ, ενημερώνοντας τον ασθενή, τον θεράποντα ιατρό από τη Μονάδα Αιμοκάθαρσης και τον ΕΟΜ. Η ενημέρωση του ασθενή επί των απαιτούμενων εξετάσεων βεβαιώνεται με την ενημέρωση του ιατρικού φακέλου του ασθενούς και παράδοση αντιγράφου στον ασθενή, όπου ρητά θα αναφέρεται η προσωρινή εξαίρεσή του.

4.3 Παράκαμψη υποψηφίου από MMN

Κάθε φορά που υποψήφιος λήπτης παρακάμπτεται ως «ακατάλληλος» κατά τη διαδικασία επιλογής, η MMN οφείλει να αιτιολογήσει εγγράφως και τεκμηριωμένα στον ΕΟΜ το λόγο παράκαμψής του. Ανάλογα με την αιτιολογία της παράκαμψης, το έγγραφο υπογράφεται από τον Παθολόγο ή τον Χειρουργό. Σε περίπτωση που δύο φορές ο ίδιος ασθενής σε επιλογή του για υποψήφιος λήπτης νεφρικού μοσχεύματος κριθεί ακατάλληλος από τη Μονάδα Μεταμόσχευσης, για λόγους που δεν αφορούν προσωρινή νόσησή του, αυτή υποχρεούται να αιτιολογήσει στον ΕΟΜ εγγράφως και τεκμηριωμένα, το λόγο που πρέπει να παραμείνει ο ασθενής εγγεγραμμένος. Η παραμονή ή η διαγραφή του από το ΕΜΥΛ διαπιστώνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΜ.

4.4 Επανελημμένες αρνήσεις υποψηφίου

Υποψήφιος λήπτης που αρνείται τη λήψη μοσχεύματος περισσότερες από τρεις (3) φορές χωρίς τη συνδρομή σπουδαίου λόγου, διαγράφεται από το ΕΜΥΛ. Η συνδρομή ή μη σπουδαίου λόγου που δικαιολογεί την άρνηση διαπιστώνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΜ (Παρ. 9 αρ. 34 ν.5034/2023).

Η MMN οφείλει να ενημερώσει εγγράφως τον ΕΟΜ σε περίπτωση που υπάρχουν τρεις επανελημμένες αρνήσεις του ίδιου ασθενούς να προσέλθει για έλεγχο, δοκιμασία ιστικής διασταύρωσης (crossmatch) ή μεταμόσχευση κατόπιν ανάδειξής του, ως υποψηφίου λήπτη νεφρικού μοσχεύματος κατά την επιλογή και ύστερα από πρόσκληση της MMN.

Η προσέλευση και η οικειοθελής αποχώρηση του κληθέντος υποψηφίου λήπτη στη MMN, αποτελεί καταγράφεται επίσης ως «άρνησης».

Σε περίπτωση που το μόσχευμα χαρακτηριστεί ως «οριακό» από τη MM, εφόσον ο ασθενής αρνηθεί τη μεταμόσχευση κατόπιν ενημέρωσής του από τη MMN, τότε η συγκεκριμένη άρνηση δεν προσμετράται.

4.5 Εγγραφή σε ΕΜΥΛ εξωτερικού

Η ταυτόχρονη εγγραφή υποψήφιου λήπτη στο ΕΜΥΛ και σε αντίστοιχο Μητρώο δυνητικών ληπτών χώρας του εξωτερικού απαγορεύεται. Υποψήφιοι λήπτες που με ίδια πρωτοβουλία εγγράφονται σε μητρώο δυνητικών ληπτών χώρας του εξωτερικού διαγράφονται από το ΕΜΥΛ και παύουν να ισχύουν οι αρμοδιότητες του ΕΟΜ έναντι αυτών (Παρ. 8 αρ. 34 ν.5034/2023).

Ασθενής που αιτείται και λαμβάνει από τον ΕΟΜ βεβαίωση μετάβασης στο εξωτερικό για μεταμόσχευση νεφρού και εγγράφεται για το σκοπό αυτό στο ΕΜΥΛ της χώρας μετάβασης, υποχρεούται να δηλώσει την εγγραφή αυτή αμελλητί στον ΕΟΜ ώστε να διαγραφεί από το εγχώριο ΕΜΥΛ. Εάν εντός διμήνου από τη λήψη της έγκρισης μετάβασης του ΕΟΜ δεν το πράξει τότε ο ασθενής αυτός διαγράφεται άνευ άλλου τινός από το Εθνικό Μητρώο.

Τα ως άνω υποχρεωτικά αναγράφονται τόσο στο έντυπο της αίτησης, όσο και στη βεβαίωση έγκρισης μετάβασης που χορηγεί ο ΕΟΜ στους ασθενείς. Σε περίπτωση που η μετάβαση δε λάβει χώρα ή ο ασθενής διαγραφεί ή δεν εγγραφεί στο αλλοδαπό μητρώο, ο ασθενής δύναται να επανεγγραφεί στο ΕΜΥΛ.

5. ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΜΗ

5.1 Διαφοροποίηση αριστερού και δεξιού νεφρού

Στην πλειονότητα των περιπτώσεων, που τα μοσχεύματα είναι κατάλληλα και η κατανομή των υποψηφίων ληπτών έχει πραγματοποιηθεί, το αριστερό μόσχευμα πηγαίνει στη MMN του πρώτου κατά σειρά υποψήφιου λήπτη, ενώ το δεξιό στη MMN του δεύτερου. Η σειρά καθορίζεται με βάση την έως εκείνη χρονική στιγμή κατάταξης των υποψηφίων ληπτών.

Σε περίπτωση που το αριστερό μόσχευμα παρουσιάζει ευρήματα, που θέτουν υπό αίρεση την καταλληλότητά του, τότε προηγείται το δεξί μόσχευμα για τον πρώτο υποψήφιο. Σε περίπτωση ευρημάτων ή χειρουργικών συμβαμάτων σε οποιοδήποτε από τα δύο μοσχεύματα, η αρμόδια ομάδα λήψης οφείλει να ενημερώσει άμεσα τον ΕΟΜ κατά τη διάρκεια της λήψης, όπως επίσης να ενημερώσει με κάθε πρόσφορο τρόπο τις MMN των υποψηφίων ληπτών, ούτως ώστε να καθορισθεί ο προορισμός των μοσχευμάτων.

Σε περιπτώσεις που οι χρονικές ή γεωγραφικές συνθήκες δεν επιτρέπουν τη κατανομή των μοσχευμάτων κατά τον ως άνω τρόπο, η διαφοροποίηση δεξιού και αριστερού νεφρικού μοσχεύματος δεν αποτελεί κριτήριο κατανομής. Η διάθεση και των δύο νεφρικών μοσχευμάτων γίνεται με απόφαση του ΕΟΜ με βάση τη γεωγραφική και χρονική εγγύτητα στη MMN του υποψήφιου λήπτη, προκειμένου να μειωθεί ο αποδεκτός Χ.Ψ.Ι. και προς αποφυγήν μετακινήσεων που θέτουν σε επισφάλεια το μόσχευμα.

Εφόσον τα μοσχεύματα αποχωρήσουν από το Νοσοκομείο του δότη προς τον ως άνω καθορισθέντα προορισμό, παύει η διαφοροποίηση δεξιού και αριστερού μοσχεύματος. Ουδμία αξίωση μπορεί να εγερθεί από τους υποψήφιους λήπτες, ως προς τη μεταμόσχευσή τους με το δεξιό ή το αριστερό μόσχευμα, με βάση τη σειρά κατάταξής τους.

5.2 Έναρξη χειρουργείων μεταμόσχευσης

«Οι χειρουργικές πράξεις της αφαίρεσης και της μεταμόσχευσης διενεργούνται κατ' απόλυτη προτεραιότητα σε σχέση με τις λοιπές χειρουργικές επεμβάσεις με την εξαίρεση των επειγόντων περιστατικών...» (παρ.5, αρ.28 Ν.5034/2023).

Στην περίπτωση που οι δύο πρώτοι υποψήφιοι λήπτες ανήκουν σε διαφορετικές MMN και τα μοσχεύματα βρίσκονται ήδη στις εν λόγω Μονάδες, ενώ αναμένονται τα αποτελέσματα των crossmatch, η χειρουργική ομάδα της οποίας ο λήπτης δύναται να προχωρήσει σε

μεταμόσχευση, κατόπιν των αποτελεσμάτων, μπορεί να ξεκινήσει, χωρίς να περιμένει τα αποτελέσματα του πρώτου λήπτη της άλλης Μονάδας. Εξαιρέση αποτελεί η περίπτωση που ο πρώτος υποψήφιος ανήκει στην κατηγορία των Επειγόντων ή στις κατηγορίες των παρ.3, 8 του αρ.23 και της παρ.3 αρ.26 του Ν.5034/2023, οπότε τότε το νεφρό μεταφέρεται από την Μονάδα του δευτέρου υποψηφίου στη Μονάδα του πρώτου.

5.3 Ευρήματα Backtable Μονάδας Μεταμόσχευσης

Όταν το μόσχευμα φθάνει ή παραλαμβάνεται από τη ΜΜ, η χειρουργική της ομάδα υποχρεούται να προβεί άμεσα σε backtable για τον οριστικό έλεγχο της καταλληλότητας του μοσχεύματος.

Στην περίπτωση που έχουν παραληφθεί τα μοσχεύματα των δύο πρώτων υποψηφίων από τις Μονάδες και κατά το backtable του νεφρού, που προορίζεται για τον πρώτο υποψήφιο εντοπιστούν ευρήματα που καθιστούν το μόσχευμα ακατάλληλο, το μόσχευμα του δεύτερου υποψηφίου δεν μεταφέρεται από την έτερη Μονάδα, αλλά μεταμοσχεύεται ο δεύτερος υποψήφιος. Εξαιρέση αποτελεί η περίπτωση που ο πρώτος υποψήφιος ανήκει στην κατηγορία των Επειγόντων ή στις κατηγορίες των παρ.3, 8 του αρ.23 και της παρ.3 αρ.26 του Ν.5034/2023, οπότε τότε το νεφρό μεταφέρεται από την Μονάδα του δευτέρου υποψηφίου στη Μονάδα του πρώτου.

Σε περίπτωση που κριθεί ότι χρειάζονται χειρισμοί backtable του μοσχεύματος στο χειρουργείο του δότη, τότε αυτό πραγματοποιείται μόνο από τη χειρουργική ομάδα της Μονάδας που πρόκειται να μεταμοσχεύσει το νεφρό ή από τη χειρουργική ομάδα λήψης σε συνεννόηση με τη χειρουργική ομάδα που πρόκειται να μεταμοσχεύσει το νεφρό.

5.4 Ανακύπτουσα Ακαταλληλότητα λήπτη και οριακός ΧΨΙ

Σε περίπτωση που απροόπτως προκύπτει η μη μεταμόσχευση προηγηθέντος υποψηφίου λήπτη (λόγω άρνησης, ακαταλληλότητας ή θετικού crossmatch) και εφόσον έχει παρέλθει ή προβλέπεται να παρέλθει ο αποδεκτός ΧΨΙ, λόγω μετακίνησης του μοσχεύματος προς τον επόμενο λήπτη, ενώ ταυτόχρονα υπάρχει έτοιμος προς μεταμόσχευση κατάλληλος υποψήφιος στο ίδιο γεωγραφικό σημείο, όπου βρίσκεται το μόσχευμα, τότε με βεβαίωση της απομακρυσμένης ΜΜΝ που θα μεταμόσχευε το νεφρό, για μη αποδεκτό ΧΨΙ, το μόσχευμα μπορεί να μεταμοσχευτεί στον κατάλληλο υποψήφιο λήπτη του ίδιου γεωγραφικού σημείου.

5.5 Απόρριψη μοσχεύματος από MMN

Σε περίπτωση που μία MMN απορρίψει ως ακατάλληλο το ένα από τα δύο μοσχεύματα, ενώ άλλες / άλλη MMN το θεωρήσουν/ει μεταμοσχεύσιμο, τότε το μόσχευμα, ως προς την κατανομή του, διαχωρίζεται από το ΕΜΥΛ και κατανέμεται στους υποψηφίους των/της MMN που το αποδέχτηκαν/ε. Το έτερο (κατάλληλο) μόσχευμα ακολουθεί κανονικά τη σειρά προτεραιότητας του ΕΜΥΛ με τους υποψηφίους όλων των MMN.

5.6 Τοποθέτηση δύο οριακών μοσχευμάτων σε ένα λήπτη

Σε περίπτωση που και τα δύο μοσχεύματα ενός δότη απορριφθούν ως οριακά από όλες τις Μονάδες, εφ' όσον υπάρχει Μονάδα που προτίθεται να τα μεταμοσχεύσει μαζί στον ίδιο υποψήφιο λήπτη, θα πρέπει να το δηλώσει στον ΕΟΜ και να εξασφαλίσει την ενημερωμένη συναίνεση του υποψήφιου λήπτη, πριν τη μεταμόσχευση.

5.7 Κίνδυνος απώλειας μοσχευμάτων

Εάν κατά την εξέλιξη της συντονιστικής διαδικασίας δωρεάς και μεταμόσχευσης, προκύψει τεκμηριωμένος κίνδυνος απώλειας προσφερόμενων μοσχευμάτων, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΜ ή ο νόμιμος αντικαταστάτης του δύναται να λαμβάνει τις αποφάσεις, για τη διασφάλιση της αξιοποίησης των προσφερόμενων οργάνων (παρ.6, αρ.34 Ν.5034/2023).